

РЕЦЕНЗИЯ

на предоставени материали по конкурс за доцент

област на висшето образование: шифър 3 „Право”

професионално направление: шифър 3.6 „Финансово право”

учебни дисциплини: 1. „Финансово право”

2. „Данъчно право”

3. „Бюджетно право”

катедра: „Публичноправни науки и публичен мениджмънт”

факултет: „Правно-исторически” при ЮЗУ

обявен в ДВ, бр. 55 от 19.07.2011

с единствен кандидат д-р Валентина Александрова Голева

от доц. д-р Марчо Пенчев Марков, преподавател в катедра

„Публичноправни науки и публичен мениджмънт” към факултет

„Правно-исторически” при ЮЗУ „Неофит Рилски” – гр. Благоевград

I. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПРЕДОСТАВЕНИТЕ МАТЕРИАЛИ

Представеният списък на публикации на д-р Валентина Александрова съдържа 1 монография, 1 учебно помагало, 13 статии, 24 участия в конференции, обучителни курсове и работни срещи, създаване на значим индивидуален научен проект – създаване на правна клиника при ПИФ на ЮЗУ „Н. Рилски”, чийто директор е д-р Валентина Александрова.

От тях за рецензиране се предлагат:

- Монография – 1;
- Учебно помагало – 1;
- Статии – 5.

Всички предложени за рецензиране трудове са самостоятелно изготвени от кандидата (с изключение на учебното пособие, където е самостоятелен автор на част 1, раздел 3) и са публикувани или

приети за печат след придобиването на образователната и научна степен „доктор по право”.

II. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА, НАУЧНО-ПРИЛОЖНАТА И ПЕДАГОГИЧЕСКАТА ДЕЙНОСТ НА КАНДИДАТА

1. Научни области и проблеми, по които кандидата е работил и продължава да работи

Основната научна област на кандидата е финансовото право. В хабилизационния труд (макар законът да не изисква такъв при условие, че кандидатът е доктор) на тема „Приходна администрация. Събиране на държавните вземания” (227 стр.) са разгледани основните понятия, категории и институти на финансовото право анализирани от гледна точка на проявлението им в специфичното производство по събиране на държавните вземания. Проблемът по събираемостта на бюджетните приходи е особено актуален както за органите на изпълнителната власт и приходната администрация, така и за цялото ни общество и държава. Направеният анализ на правните характеристики на производството по събирането на публичните вземания и на правната му регламентация са критериите, по които може да се установи доколко това производство съответства на теорията и до каква степен обслужва практиката. На тези въпроси са посветени и статиите „Създаване и развитие на приходната администрация в РБ” и „Особеностите на правния режим на установяването на частните държавни вземания, събирани от НАП”. Разглежда се правната характеристика на новия данък върху застрахователните премии съобразно европейските директиви и опита на 18 държави-членки на ЕС. Следващият открояващ се научен проблем е свързан с бюджетно-финансовия контрол, като са определени историческите етапи на неговото развитие и усъвършенстване в три периода. В учебното пособие „Терминологичен речник по публичноправни науки и управление на публичната дейност” в частта посветена на финансовото право (73 стр.) са дадени общоприети и приемливи определения на основните понятия в областите на данъчното, бюджетното, митническото, валутното, банковото право и валутния

контрол. Посочени са правомощията на финансовите органи, актовете, които те издават и техните основни характеристики.

2. Характеристика на приложната и реализаторската дейност на кандидата

Д-р Валентина Александрова има необходимите качества на изследовател като се стреми да внедрява научните постановки в практиката, което е видно от участието ѝ в конференции, обучителни курсове и работни срещи (24 за периода 2006-2011 г.) и от практическата ѝ дейност като адвокат от 1998 г. насам. Като преподавател проявява организаторски качества, умее да работи в екип и споделя знанията и уменията си с колегите и обучаемите.

3. Педагогическа подготовка на кандидата за исканата длъжност

От постъпването си като асистент по финансово право през 2000 г. д-р Александрова разработва учебници и учебно-методически помагала, казуси, примерни планове за упражнения по дисциплините финансово и данъчно право. Тя разработва и успешно изнася лекции по задължителни и избираеми дисциплини в специалностите „Право“, „Публична администрация“, „Финанси“, „Стопанско управление“ и „Социални дейности“ в бакалавърската и магистърската образователно-квалификационни степени. Преподава дисциплината „Основи на правото“ в неюридическите специалности и е разработила специализирани лекционни курсове в ОКС „магистър“ на специалност „Публична администрация“, специализация „Данъчна администрация“ по проблемите на преките и косвените данъци, данъчната администрация, данъчния процес, финансовото управление и контрола в публичния сектор, и данъчната регистрация. Тя се изгражда като добър лектор и преподавател, умее да заинтригува обучаемите и работи с наднормативна аудиторна заетост. Извънаудиторната ѝ дейност е свързана с подготовка на учебни програми, консултации, научно ръководство и рецензиране на дипломни работи, и извършване на одити на учебни програми и преподаватели като член на комисията по качеството във факултета. Ръководител е на магистърска програма „Данъчна администрация“. В тази си дейност тя проявява освен професионални и необходимите личностни качества, и се

ползва с уважението на обучаемите. Като екзаминатор на семестриални изпити е стриктна, точна и справедлива.

III. ОСНОВНИ НАУЧНИ И НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ ПРИНОСИ

1. В труда „Приходна администрация. Събиране на държавните вземания” е реализиран цялостен теоретичен анализ на системата на събирането на държавните вземания, като е определено понятието за финансови вземания и са разгледани характеристиките на отделните видове публични държавни вземания (данъци, такси, мита, задължителни осигуровки). Развита е процедурата по събирането на публичните държавни вземания като значително място е отделено на тяхната същност, характеристика и взаимната помощ с държавите-членки на ЕС при събирането им. Анализирано е принудителното им изпълнение, различните изпълнителни способности и правните възможности за защита срещу принудително изпълнение. Дадено е определение на приходната администрация, разработени са статута, правомощията, органите за управление, компетенциите и структурата на НАП. Отделено е място на митническата администрация като са развити статута и правомощията на митническите органи и актовете, които те могат да издават. Монографията е в обем от 227 страници, използвани са 131 източника, които представляват основни теоретически достижения и постановки, цитирането е коректно. На база на изследването са направени интересни изводи и предложения относно провеждащата се реформа в приходната администрация с оглед превръщането ѝ в добре функциониращ механизъм за защита на публичния интерес и гражданите. Разработването на проблемите на приходната администрация сполучливо се допълва и със статията „Създаване и развитие на приходната администрация в РБ”.

2. Като принос следва да се отбележи участието на автора със самостоятелен раздел „Финансово право” в учебното пособие „Терминологичен речник по публичноправни науки и управление на публичната дейност”. Дадени са редица определения на основни понятия, които са съобразени с легалните дефиниции и са допълнени с общоприети теоретични постановки. Информацията съдържаща се в речника успешно изпълнява предназначението си

да ориентира читателя в основните понятия и категории на финансовото и данъчното право и е полезно помагало за студенти, практикуващи юристи и широката публика.

3. Интересни становища се застъпват в обосновката на новия данък върху застрахователните премии, което е съобразено с разпоредбата на директивата на ЕО 112 от 2006 г. Новият данък е разгледан чрез определянето на обекта на облагане, изискуемостта на данъка, данъчната ставка, данъчния период, декларирането и внасянето на данъка.

4. Направен е анализ на реформата на бюджетния процес в РБ като последователно са разгледани предприетите стъпки в изпълнение на ангажиментите по присъединяването ни към ЕС в тази област, а именно: хармонизиране със законодателството на ЕС, правилно изчисляване, събиране, отчет, контрол и превеждане на собствени ресурси в бюджета на ЕС, и създаването на бюджетна система съответстваща на общите стандарти на ЕС. В тази връзка са формулирани и задачите и проблемите, които следва да бъдат решени за завършване на бюджетната реформа.

Посочените приноси са лично дело на кандидата. Те са били предмет на обсъждания в катедрата и със специалисти от практиката и особено в адвокатската дейност на кандидата. Направените предложения за усъвършенстване се възприемат. Разработките успешно се използват в учебния процес.

IV. КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИ

1. В стремежа си да обясни дадено явление, определение или термин понякога авторът ги изследва твърде пространствено като засяга и много въпроси, които са общоприети.

2. Би било добре в своите разработки много по-смело, ясно и категорично да отстоява своите виждания, да влиза в научни дискусии и да се бори за внедряването на световните, европейските и собствените си постижения в законодателството и практиката.

3. На кандидата може да се препоръча да използва опита си на практик при обучението на студентите.

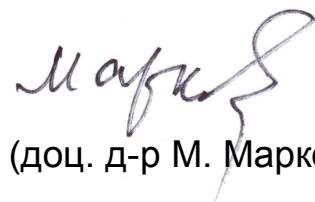
VI. ЛИЧНИ ВПЕЧАТЛЕНИЯ И СТАНОВИЩЕ ЗА ДЕЙНОСТТА НА КАНДИДАТА

Активната и плодотворна дейност на д-р Александрова показва редица нейни лични качества, които са необходими за професионалната ѝ кариера. Като преподавател тя е дисциплинирана и стриктна. Умее да съчетава адвокатската си практика с научната си работата. Притежава способност да извършва множество дейности едновременно с високо качество на резултатите, което се дължи на правилно определяне на приоритета на поставените задачи. Отличава се със строга самодисциплина, която води до детайлност и навременност на изпълнението на поетите ангажименти. В отношенията си с колегите и обучаемите проявява грижливост, внимателност и непосредственост в общуването, което я превръща в желан събеседник. Подготвена е за съвместна работа и умее да ръководи екипи. Участва активно в дейността на катедрата, факултета и университета.

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Като имам предвид изследователската работа на кандидата, дейността ѝ като преподавател и ръководител, и личните ѝ и професионални качества си позволявам да изкажа положителната си оценка и своята увереност, че д-р Александрова отговаря на всички условия и заслужава да бъде удостоена с научното звание „доцент”.

РЕЦЕНЗЕНТ:

(доц. д-р М. Марков)

08.11.2011 г.

гр. София